

Sisäasiainministeriö
PL 26
00023 Valtioneuvosto

SM008:00/2016

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi reservipoliisista ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ry lausuu hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi reservipoliisista ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi seuraavaa:

Lähtökohtaisesti JHL suhtautuu hallituksen esitykseen reservipoliiseista kielteisesti. JHL tunnistaa kuitenkin tarpeet varautua tilanteisiin, joissa yhteiskuntarauha on kriittisesti koetuksella. Tilanteet ovat erittäin poikkeuksellisia, mutta poliisin resurssit eivät riitä niiden hoitamiseen. Nämä tilanteet tulisi ns. rauhan aikana pyrkiä hoitamaan virka-apuna Tullin ja Rajavartiolaitoksen sekä Puolustusvoimien kanssa. Nyt jo syrjäseuduilla käytössä olevan PTR- toiminnan laajentaminen on hyvä ja koeteltu malli, jolla voitaisiin reagoida myös yhteiskuntarauhan kannalta merkittäviin poikkeamiin.

JHL näkee PTR- toimintamallissa hyvänä sen, että siinä virkavastuu toteutuu hyvin ja henkilöstön osaaminen on huomattavasti paremmalla tasolla kuin suunnitteilla olevilla reservipoliiseilla.

Reservipoliisit rekrytoitaisiin rivikansalaisten joukosta eikä heillä olisi lainkaan virkavastuuta sen säilyessä joka tilanteessa poliisilla. Reservipoliisit saisivat lakiesityksen mukaan tietyissä poikkeusoloissa käyttää myös kaikkia poliisin toimivaltuuksia ja voimakeinoja ilman "virkavastuuta". Tämä on erittäin ongelmallinen tilanne poliisin kannalta, kun se joutuisi siis vastaamaan myös reservipoliisin tekemisistä.

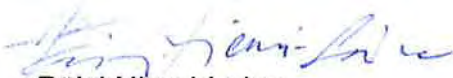
Nykyistä virka-apujärjestelmää voitaisiin hyvin jatkaa ja laajentaakin. Esimerkiksi laajemmissa etsinnöissä varusmiesten ja Puolustusvoimien käyttö on todettu tehokkaaksi avuksi kokemuksen ja osaamisen kannalta. Reservipoliiseille ei muodostu tällaisiin tilanteisiin rutiinia, jos heitä käytettäisiin vain harvoin.

Selkeää toimintamallin muutosta kaipaa myös mahdollisuus käyttää Poliisiopiston opiskelijoita reservipoliisina. JHL pitää asiaa erityisen kehitettävänä vaihtoehtona, vaikka se vaatiikin lakimuutoksen.

Lakiesityksessä mainitun liikkuvan poliisin resurssin häviämisestä JHL toteaa, että vaikka liikkuva poliisi omana yksikkönään hävisikin, niin resurssi sinänsä ei ole kokonaan hävinnyt vaan on kohdentunut hieman toisin.

Suurimpana ongelmana koko kysymyksessä on poliisin supistuneet resurssit. JHL ilmaisee huolensa ja ihmettelee sitä varsinkin, kun sitä tarkastelee toimintaympäristön ja turvallisuusympäristön muutoksilla ja vertaa reagointia siihen esimerkiksi pohjoismaalaisittain. Reservipoliisit eivät kuitenkaan ole ratkaisu tähän resurssivajeeseen.

Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ry

Päivi Niemi-Laine
puheenjohtaja

Håkan Ekström
toimialajohtaja